



# DZIENNIK USTAW

## RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

---

Warszawa, dnia 13 grudnia 2022 r.

Poz. 2600

### USTAWA

z dnia 7 lipca 2022 r.

#### o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw<sup>1)</sup>

**Art. 1.** W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855 i 2339) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 1, 3, 4 lub 5, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.”

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Nieletni, który po ukończeniu 14 lat, a przed ukończeniem 15 lat, dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 148 § 2 lub 3, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają oraz zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że stosowanie środków wychowawczych lub poprawczych nie jest w stanie zapewnić resocjalizacji nieletniego.”

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W wypadku określonym w § 2 orzeczona kara nie może przekroczyć dwóch trzecich górnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za przypisane sprawcy przestępstwo, które nie jest zagrożone karą dożywotniego pozbawienia wolności. W wypadkach określonych w § 2 i 2a sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.”

2) w art. 32 uchyla się pkt 4;

---

<sup>1)</sup> Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, ustawę z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym oraz ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

- 3) w art. 33:
- a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
- „§ 1a. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, a przestępstwo jest zagrożone zarówno grzywną, jak i karą pozbawienia wolności, grzywnę wymierza się w wysokości nie niższej od:
- 1) 50 stawek – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą roku;
  - 2) 100 stawek – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat;
  - 3) 150 stawek – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności przekraczającą 2 lata.”;
- b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:
- „§ 2a. Przepis § 1a stosuje się również do grzywny wymierzonej obok kary pozbawienia wolności.”;
- 4) w art. 34 po § 1a dodaje się § 1aa w brzmieniu:
- „§ 1aa. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, a przestępstwo jest zagrożone zarówno karą ograniczenia wolności, jak i karą pozbawienia wolności, karą ograniczenia wolności wymierza się w wysokości nie niższej od:
- 1) 2 miesięcy – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą roku;
  - 2) 3 miesięcy – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat;
  - 3) 4 miesięcy – w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności przekraczającą 2 lata.”;
- 5) art. 37 i art. 37a otrzymują brzmienie:
- „Art. 37. Kara pozbawienia wolności wymieniona w art. 32 pkt 3 trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 30 lat; wymierza się ją w miesiącach i latach.
- Art. 37a. § 1. Jeżeli przestępstwo jest zagrożone tylko karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat, a wymierzona za nie kara pozbawienia wolności nie byłaby surowsza od roku, sąd może zamiast tej kary orzec karą ograniczenia wolności nie niższą od 4 miesięcy albo grzywnę nie niższą od 150 stawek dziennych, w szczególności jeżeli równocześnie orzeka środek karny, środek kompensacyjny lub przepadek.
- § 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do sprawców określonych w art. 64 § 1 lub do sprawców, którzy popełniają przestępstwo działając w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, sprawców przestępstw o charakterze terrorystycznym i sprawców przestępstwa określonego w art. 178a § 4.”;
- 6) w art. 38 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „§ 2. Kara nadzwyczajnie obostrzona nie może przekroczyć 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności lub 30 lat pozbawienia wolności.
- § 3. Jeżeli ustawa przewiduje obniżenie górnej granicy ustawowego zagrożenia, kara wymierzona za przestępstwo zagrożone karą dożywotniego pozbawienia wolności nie może przekroczyć 30 lat pozbawienia wolności.”;
- 7) w art. 39 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
- „9) degradacja.”;
- 8) w art. 40 w § 2 w pkt 2 wyrazy „oraz art. 305 § 1 i 2” zastępuje się wyrazami „, , art. 305 § 1–4 oraz art. 306b”;
- 9) w art. 41:
- a) § 1a otrzymuje brzmienie:
- „§ 1a. Sąd orzeka zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio w razie skazania:
- 1) na karę pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu na szkodę małoletniego;
  - 2) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego.”;
- b) w § 1aa w części wspólnej wyrazy „oraz art. 305 § 1 i 2” zastępuje się wyrazami „, , art. 305 § 1–4 oraz art. 306b”;
- c) w § 1ab wyrazy „oraz art. 305 § 1 i 2” zastępuje się wyrazami „, , art. 305 § 1–4 oraz art. 306b”;

## 10) w art. 41a:

## a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Sąd na wniosek pokrzywdzonego orzeka zakaz przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu, jak również nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności. Zakaz lub nakaz może być połączony z obowiązkiem zgłaszania się do Policji lub innego wyznaczonego organu w określonych odstępach czasu, a zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego – również kontrolowany w systemie dozoru elektronicznego.”

## b) w § 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Sąd orzeka zakaz przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, zbliżania się do określonych osób lub opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu, jak również nakaz okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, w razie skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności.”

## c) dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Zakaz kontaktowania się z określoną osobą obejmuje wszelkie czynności związane z próbą nawiązania kontaktu z osobą chronioną, w tym podejmowane przez skazanego za pośrednictwem innej osoby lub z wykorzystaniem sieci teleinformatycznej.”

## 11) w art. 42 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Sąd orzeka, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów albo pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa wymienionego w § 1 był w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia określonego w art. 173, art. 174 lub art. 177 lub po takim zdarzeniu, a przed poddaniem go przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia zawartości alkoholu lub środka odurzającego w organizmie, spożywał alkohol lub zażywał środek odurzający.

§ 3. Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio w razie popełnienia przestępstwa określonego w art. 178a § 4 lub jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 173, którego następstwem jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, albo w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 177 § 2 lub art. 355 § 2 był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, lub po takim zdarzeniu, a przed poddaniem go przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia zawartości alkoholu lub środka odurzającego w organizmie, spożywał alkohol lub zażywał środek odurzający, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami.”

## 12) w art. 43a dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W razie skazania za udział w bójce lub pobiciu, o których mowa w art. 158 lub w art. 159, sąd orzeka, a jeżeli jednocześnie orzeka obowiązek lub nawiązkę na podstawie art. 46 § 1 lub 2 – może orzec, świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5000 złotych.”

## 13) po art. 43b dodaje się art. 43ba i art. 43bb w brzmieniu:

„Art. 43ba. § 1. Degradacja obejmuje utratę posiadanego stopnia wojskowego i powrót do stopnia szeregowego.

§ 2. Sąd może orzec degradację w razie skazania za przestępstwo umyślne, jeżeli rodzaj czynu, sposób i okoliczności jego popełnienia pozwalają przyjąć, że sprawca utracił właściwości wymagane do posiadania stopnia wojskowego.

Art. 43bb. Sąd może orzec degradację wobec osoby, która w czasie popełnienia czynu była żołnierzem, żołnierzem rezerwy lub żołnierzem w stanie spoczynku.”

## 14) po art. 44a dodaje się art. 44b w brzmieniu:

„Art. 44b. § 1. W wypadkach wskazanych w ustawie sąd orzeka przepadek pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę w ruchu lądowym.

§ 2. Jeżeli orzeczenie przepadku pojazdu mechanicznego z uwagi na jego zbycie, utratę, zniszczenie lub znaczne uszkodzenie jest niemożliwe lub niecelowe, albo jeżeli pojazd w czasie popełnienia przestępstwa nie stanowił wyłącznej własności sprawcy, zamiast przepadku pojazdu mechanicznego orzeka się przepadek równowartości pojazdu. Za równowartość pojazdu uznaje się wartość pojazdu określoną w polisie ubezpieczeniowej na rok, w którym popełniono przestępstwo, a w razie braku polisy – średnią wartość rynkową pojazdu odpowiadającego, przy uwzględnieniu marki, modelu, roku produkcji, typu nadwozia, rodzaju napędu i silnika, pojemności lub mocy silnika oraz przybliżonego przebiegu, pojazdowi prowadzonemu przez sprawcę, ustaloną na podstawie dostępnych danych, bez powoływania w tym celu biegłego.

§ 3. Przepadku pojazdu mechanicznego oraz przepadku równowartości pojazdu określonego w § 2 nie orzeka się, jeżeli sprawca prowadził niestanowiący jego własności pojazd mechaniczny wykonując czynności zawodowe lub służbowe polegające na prowadzeniu pojazdu na rzecz pracodawcy. W takim wypadku sąd orzeka nawiązkę w wysokości co najmniej 5000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

§ 4. Jeżeli ustalenie średniej wartości rynkowej pojazdu mechanicznego odpowiadającego pojazdowi prowadzonemu przez sprawcę w sposób określony w § 2 nie jest możliwe ze względu na szczególne cechy tego pojazdu, zasięga się opinii biegłego.”;

15) w art. 53:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych w ustawie, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu, okoliczności obciążające i okoliczności łagodzące, cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do skazanego. Dolegliwość kary nie może przekraczać stopnia winy.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a–2e w brzmieniu:

„§ 2a. Okoliczności obciążające stanowią w szczególności:

- 1) uprzednia karalność za przestępstwo umyślne lub podobne przestępstwo nieumyślne;
- 2) wykorzystanie bezradności, niepełnosprawności, choroby lub podeszłego wieku pokrzywdzonego;
- 3) sposób działania prowadzący do ponizenia lub udręczenia pokrzywdzonego;
- 4) popełnienie przestępstwa z premedytacją;
- 5) popełnienie przestępstwa w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie;
- 6) popełnienie przestępstwa motywowanego nienawiścią z powodu przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, politycznej lub wyznaniowej ofiary albo z powodu jej bezwyznaniowości;
- 7) działanie ze szczególnym okrucieństwem;
- 8) popełnienie przestępstwa w stanie po spożyciu alkoholu lub środka odurzającego, jeżeli ten stan był czynnikiem prowadzącym do popełnienia przestępstwa lub istotnego zwiększenia jego skutków;
- 9) popełnienie przestępstwa we współdziałaniu z nieletnim lub z wykorzystaniem jego udziału.

§ 2b. Okoliczności łagodzące stanowią w szczególności:

- 1) popełnienie przestępstwa w wyniku motywacji zasługującej na uwzględnienie;
- 2) popełnienie przestępstwa pod wpływem gniewu, strachu lub wzburzenia, usprawiedliwionych okolicznościami zdarzenia;
- 3) popełnienie przestępstwa w reakcji na nagłą sytuację, której prawidłowa ocena była istotnie utrudniona z uwagi na okoliczności osobiste, zakres wiedzy lub doświadczenia życiowego sprawcy;
- 4) podjęcie działań zmierzających do zapobieżenia szkodzie lub krzywdzie, wynikającej z przestępstwa, albo do ograniczenia jej rozmiaru;
- 5) pojednanie się z pokrzywdzonym;
- 6) naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub zadośćuczynienie za krzywdę wynikłą z przestępstwa;
- 7) popełnienie przestępstwa ze znacznym przyczynieniem się pokrzywdzonego;
- 8) dobrowolne ujawnienie popełnionego przez siebie przestępstwa organowi powołanemu do ścigania przestępstw.

§ 2c. Nie stanowi okoliczności, o której mowa w § 2a i 2b, okoliczność będąca znamieniem przestępstwa, które popełnił sprawca, chyba że wystąpiła ona ze szczególnie wysokim nasileniem.

§ 2d. Nie stanowi okoliczności, o której mowa w § 2a, okoliczność niebędąca znamieniem przestępstwa, jeżeli stanowi podstawę zaostrożenia odpowiedzialności karnej zastosowanego wobec sprawcy.

§ 2e. Nie stanowi okoliczności, o której mowa w § 2b, okoliczność niebędąca znamieniem przestępstwa, jeżeli stanowi podstawę złagodzenia odpowiedzialności karnej zastosowanego wobec sprawcy.”;

## 16) art. 57 otrzymuje brzmienie:

„Art. 57. § 1. Jeżeli zachodzi kilka niezależnych od siebie podstaw do nadzwyczajnego złagodzenia albo obostrzenia kary, sąd może tylko jeden raz karę nadzwyczajnie złagodzić albo obostrzyć, uwzględniając przy określaniu wymiaru kary łącznie zbiegające się podstawy łagodzenia albo obostrzenia.

§ 2. Jeżeli zbiegają się podstawy nadzwyczajnego złagodzenia i obostrzenia, sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary albo obostrzenie kary albo wymierza karę w granicach ustawowego zagrożenia.

§ 3. W wypadkach, o których mowa w § 1 i 2, jeżeli zbiegają się podstawy nadzwyczajnego złagodzenia lub obostrzenia kary o charakterze obligatoryjnym i fakultatywnym, sąd stosuje podstawę o charakterze obligatoryjnym.

§ 4. Przepisy § 1–3 w zakresie, w jakim odnoszą się do podstawy nadzwyczajnego złagodzenia, stosuje się odpowiednio do podstawy odstąpienia od wymierzenia kary.

§ 5. Jeżeli zbiegają się podstawy nadzwyczajnego obostrzenia o charakterze obligatoryjnym oraz podstawy nadzwyczajnego złagodzenia określone w art. 60 § 3 sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary.

§ 6. Jeżeli zbiegają się podstawy nadzwyczajnego obostrzenia o charakterze obligatoryjnym oraz podstawy nadzwyczajnego złagodzenia określone w art. 60 § 4 sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.

§ 7. Jeżeli zbiegają się podstawy:

- 1) nadzwyczajnego złagodzenia oraz odstąpienia od wymierzenia kary o charakterze obligatoryjnym albo zbiegają się podstawy nadzwyczajnego złagodzenia o charakterze fakultatywnym oraz odstąpienia od wymierzenia kary o charakterze obligatoryjnym – sąd odstępuje od wymierzenia kary;
- 2) nadzwyczajnego złagodzenia o charakterze obligatoryjnym oraz odstąpienia od wymierzenia kary o charakterze fakultatywnym – sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary albo odstępuje od jej wymierzenia;
- 3) nadzwyczajnego złagodzenia kary oraz odstąpienia od wymierzenia kary o charakterze fakultatywnym – sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary albo odstępuje od jej wymierzenia albo wymierza karę w granicach ustawowego zagrożenia.”;

## 17) art. 57b otrzymuje brzmienie:

„Art. 57b. Skazując za przestępstwo z zastosowaniem art. 12 § 1, sąd wymierza karę przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a w wypadku grzywny lub kary ograniczenia wolności nie niższą od podwójnej dolnej granicy ustawowego zagrożenia – do podwójnej wysokości górnej granicy ustawowego zagrożenia.”;

## 18) w art. 60:

## a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Na wniosek prokuratora sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet może warunkowo zawiesić jej wykonanie w stosunku do sprawcy współdziałającego z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa, jeżeli ujawni on wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia.”;

## b) w § 6:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Nadzwyczajne złagodzenie kary polega na wymierzeniu kary poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, kary łagodniejszego rodzaju albo na odstąpieniu od wymierzenia kary i orzeczeniu środka karnego, środka kompensacyjnego lub przepadku według następujących zasad.”;

– uchyla się pkt 1,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) jeżeli czyn stanowi zbrodnię, sąd wymierza karę pozbawienia wolności nie niższą od jednej trzeciej dolnej granicy ustawowego zagrożenia,”;

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) jeżeli czyn stanowi występki, przy czym dolną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności niższa od roku, a górną – kara pozbawienia wolności nie niższa od lat 3, sąd wymierza grzywnę albo karę ograniczenia wolności,”;

– dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) jeżeli czyn stanowi występki, przy czym górną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności nieprzekraczająca 2 lat, sąd odstępuje od wymierzenia kary i orzeka środek karny wymieniony w art. 39 pkt 2–3, 7 lub 8, środek kompensacyjny lub przepadek; przepisu art. 61 § 2 nie stosuje się.”;

- c) § 7 otrzymuje brzmienie:  
„§ 7. Jeżeli czyn jest zagrożony karą pozbawienia wolności oraz karą ograniczenia wolności lub grzywną, stosuje się odpowiednio przepis § 6.”;
- d) po § 7 dodaje się § 7a w brzmieniu:  
„§ 7a. Jeżeli czyn nie jest zagrożony karą pozbawienia wolności, stosuje się odpowiednio przepis § 6 pkt 5.”;
- e) uchyla się § 8;
- 19) w art. 64 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:  
„§ 1. Jeżeli sprawca skazany za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności popełnia w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary umyślne przestępstwo podobne do przestępstwa, za które był już skazany, sąd wymierza karę przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a może ją wymierzyć w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.  
§ 2. Jeżeli sprawca uprzednio skazany w warunkach określonych w § 1 lub art. 64a, który odbył łącznie co najmniej rok kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w całości lub części ostatniej kary popełnia ponownie umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, rozboju, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.”;
- 20) po art. 64 dodaje się art. 64a w brzmieniu:  
„Art. 64a. Jeżeli sprawca w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za zbrodnię zabójstwa w związku ze zgwałceniem lub za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, popełnia ponownie taką zbrodnię lub takie przestępstwo, sąd wymierza karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. Podwyższenie górnego ustawowego zagrożenia nie dotyczy zbrodni.”;
- 21) w art. 73 § 2 otrzymuje brzmienie:  
„§ 2. Dozór jest obowiązkowy wobec młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego, sprawcy określonego w art. 64 § 2 lub art. 64a, a także wobec sprawcy przestępstwa popełnionego w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych oraz sprawcy, który popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej.”;
- 22) w art. 75 § 4 otrzymuje brzmienie:  
„§ 4. Zarządzenie wykonania kary nie może nastąpić później niż w ciągu roku od zakończenia okresu próby.”;
- 23) uchyla się art. 75a;
- 24) w art. 76:  
a) § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Skazanie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem roku od zakończenia okresu próby.”;
- b) uchyla się § 1a,
- c) § 1b otrzymuje brzmienie:  
„§ 1b. W wypadku, o którym mowa w § 1, przepis art. 108 stosuje się.”;
- 25) w art. 77:  
a) § 2 otrzymuje brzmienie:  
„§ 2. W szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd, wymierzając karę wymienioną w art. 32 pkt 3 lub 5, może wyznaczyć surowsze ograniczenia do skorzystania przez skazanego z warunkowego zwolnienia niż przewidziane w art. 78.”;
- b) dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:  
„§ 3. Wymierzając karę dożywotniego pozbawienia wolności sprawcy za czyn popełniony przez niego po prawomocnym skazaniu za przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, bezpieczeństwu powszechnemu lub za przestępstwo o charakterze terrorystycznym na karę dożywotniego pozbawienia wolności albo karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 20 lat, sąd może orzec zakaz warunkowego zwolnienia.  
§ 4. Wymierzając karę dożywotniego pozbawienia wolności, sąd może orzec zakaz warunkowego zwolnienia sprawcy, jeżeli charakter i okoliczności czynu oraz właściwości osobiste sprawcy wskazują, iż jego pozostawianie na wolności spowoduje trwałe niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, wolności lub wolności seksualnej innych osób.”;

## 26) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. § 1. Skazanego można warunkowo zwolnić po odbyciu co najmniej połowy kary, a jeżeli wymierzono karę pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 25 lat – po odbyciu co najmniej 15 lat kary.

§ 2. Skazanego określonego w art. 64 § 1 można warunkowo zwolnić po odbyciu dwóch trzecich kary, natomiast określonego w art. 64 § 2 lub art. 64a po odbyciu trzech czwartych kary.

§ 3. Skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności można warunkowo zwolnić po odbyciu 30 lat kary.”;

## 27) art. 79 otrzymuje brzmienie:

„Art. 79. § 1. Przepisy art. 78 § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do sumy dwóch lub więcej niepodlegających łączeniu kar pozbawienia wolności, które skazany ma odbyć kolejno. Przepis art. 78 § 2 stosuje się, jeżeli chociażby jedno z przestępstw popełniono w warunkach określonych w art. 64 lub art. 64a.

§ 2. Skazanego można, niezależnie od warunków określonych w art. 78 § 1 lub 2, zwolnić warunkowo po odbyciu 25 lat pozbawienia wolności.

§ 3. Przepis art. 78 § 3 stosuje się odpowiednio, jeżeli chociażby jedna z kar, które skazany ma odbyć kolejno, jest karą dożywotniego pozbawienia wolności.”;

## 28) w art. 80:

## a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli skazanym jest osoba określona w art. 64 § 2 lub art. 64a, okres próby nie może być krótszy niż 3 lata.”,

## b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. W razie warunkowego zwolnienia z kary pozbawienia wolności w wymiarze 25 lat lub surowszym okres próby wynosi 10 lat.”,

## c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W razie warunkowego zwolnienia z kary dożywotniego pozbawienia wolności okres próby trwa dożywotnio.”;

## 29) art. 81 otrzymuje brzmienie:

„Art. 81. W razie odwołania warunkowego zwolnienia ponowne warunkowe zwolnienie nie może nastąpić przed odbyciem, po ponownym osadzeniu, przynajmniej roku kary pozbawienia wolności, a w wypadku kary dożywotniego pozbawienia wolności przed odbyciem przynajmniej 5 lat kary.”;

## 30) art. 85a otrzymuje brzmienie:

„Art. 85a. Orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do skazanego.”;

## 31) w art. 86:

## a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 30 lat pozbawienia wolności. Jeżeli najwyższą z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa jest kara 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 30 lat pozbawienia wolności, orzeka się tę karę jako karę łączną. Karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach.”,

## b) uchyla się § 1a,

## c) § 2b otrzymuje brzmienie:

„§ 2b. Jeżeli chociażby jedna z podlegających łączeniu grzywien została orzeczona na podstawie przepisu przewidującego wyższą górną granicę ustawowego zagrożenia tą karą niż określona w art. 33 § 1, sąd wymierza karę łączną grzywny w granicach powyżej najwyższej z kar tego rodzaju wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 4500 stawek dziennych grzywny. Jeżeli najwyższa z podlegających łączeniu grzywien orzeczona została w wymiarze 4500 stawek dziennych lub wyższym, sąd orzeka tę karę jako karę łączną grzywny.”;

32) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. Jeżeli najsurowszą karą orzeczoną za jedno ze zbiegających się przestępstw jest kara dożywotniego pozbawienia wolności, orzeka się tę karę jako karę łączną; w wypadku zbiegu dwóch lub więcej kar pozbawienia wolności w wymiarze przynajmniej 25 lat sąd może orzec jako karę łączną karę dożywotniego pozbawienia wolności.”;

33) w art. 93c w pkt 3 wyrazy „art. 200 § 1” zastępuje się wyrazami „art. 200 § 1, 3 lub 4”;

34) w art. 93d § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Jeżeli sprawca został skazany na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania lub karę dożywotniego pozbawienia wolności, orzeczony środek zabezpieczający stosuje się po odbyciu kary lub warunkowym zwolnieniu, chyba że ustawa stanowi inaczej.”;

35) w art. 93g § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Skazując sprawcę określonego w art. 93c pkt 2 na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania lub karę dożywotniego pozbawienia wolności, sąd orzeka pobyt w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym, jeżeli istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że popełni on czyn zabroniony o znacznej społecznej szkodliwości w związku z chorobą psychiczną lub upośledzeniem umysłowym.

§ 3. Skazując sprawcę określonego w art. 93c pkt 3 na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania lub karę dożywotniego pozbawienia wolności, sąd orzeka pobyt w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym, jeżeli istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że skazany popełni przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności seksualnej w związku z zaburzeniem preferencji seksualnych.”;

36) w art. 101:

a) w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) 40 – gdy czyn stanowi zbrodnię zabójstwa.”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli dokonanie przestępstwa zależy od nastąpienia określonego w ustawie skutku, bieg przedawnienia rozpoczyna się od czasu, gdy skutek nastąpił.”;

c) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. W przypadku przestępstwa popełnionego w czasie dłuższym niż jeden dzień bieg przedawnienia rozpoczyna się z upływem ostatniego dnia, w którym sprawca swoim zachowaniem wypełniał znamiona przestępstwa.”;

d) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W przypadku przestępstw:

- 1) przeciwko życiu i zdrowiu, popełnionych na szkodę małoletniego, zagrożonych karą, której górna granica przekracza 5 lat pozbawienia wolności,
- 2) określonych w rozdziale XXV, popełnionych na szkodę małoletniego, albo gdy treści pornograficzne obejmują udział małoletniego

– przedawnienie karalności przestępstwa nie może nastąpić przed ukończeniem przez niego 40. roku życia.”;

37) w art. 102 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Jeżeli w toku wszczętego postępowania powzięto uzasadnione podejrzenie popełnienia innego przestępstwa, karalność tego przestępstwa ulega przedłużeniu w sposób określony w § 1 z dniem, w którym podjęto pierwszą czynność procesową zmierzającą do ustalenia, czy zostało ono popełnione.”;

38) art. 105 otrzymuje brzmienie:

„Art. 105. Przepisów art. 101–103 nie stosuje się do:

- 1) zbrodni przeciwko pokojowi, ludzkości i przestępstw wojennych;
- 2) umyślnego przestępstwa: zabójstwa, ciężkiego uszkodzenia ciała, ciężkiego uszczerbku na zdrowiu lub pozbawienia wolności łączonego ze szczególnym udręczeniem, popełnionego przez funkcjonariusza publicznego w związku z pełnieniem obowiązków służbowych;
- 3) przestępstw określonych w art. 197 § 4 lub 5, popełnionych na szkodę małoletniego poniżej 15 lat;
- 4) przestępstw określonych w art. 148 § 2 pkt 2 lub § 3, popełnionych w związku ze zgwałceniem małoletniego poniżej 15 lat lub w związku ze zgwałceniem ze szczególnym okrucieństwem;
- 5) przestępstw określonych w art. 197 § 4 lub 5, jeżeli sprawca działał ze szczególnym okrucieństwem;
- 6) przestępstwa określonego w art. 156 § 1 i art. 197 § 4 w związku z art. 11 § 2.”;



- 39) w art. 107:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. W razie skazania na karę pozbawienia wolności wymienioną w art. 32 pkt 3 zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem 10 lat od wykonania lub darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania.”;
  - b) § 3 otrzymuje brzmienie:  
„§ 3. W razie skazania na karę dożywotniego pozbawienia wolności zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem 10 lat od darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania.”;
- 40) w art. 115:
- a) § 2 otrzymuje brzmienie:  
„§ 2. Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego lub zagrożonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.”;
  - b) § 9a otrzymuje brzmienie:  
„§ 9a. Kradzieżą szczególnie zuchwałą jest:
    - 1) kradzież, której sprawca swoim zachowaniem wykazuje postawę lekceważącą lub wyzywającą wobec posiadacza rzeczy ruchomej lub innych osób lub używa przemocy innego rodzaju niż przemoc wobec osoby w celu zawładnięcia tą rzeczą;
    - 2) kradzież rzeczy ruchomej znajdującej się bezpośrednio na osobie lub w noszonym przez nią ubraniu albo przenoszonej lub przemieszczanej przez tę osobę w warunkach bezpośredniego kontaktu lub znajdującej się w przedmiotach przenoszonych lub przemieszczanych w takich warunkach.”;
- 41) w art. 117 w § 1 skreśla się wyrazy „, karze 25 lat pozbawienia wolności”;
- 42) w art. 118:
- a) w § 1 skreśla się wyrazy „, karze 25 lat pozbawienia wolności”;
  - b) w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;
- 43) w art. 118a:
- a) w § 1 skreśla się wyrazy „, karze 25 lat pozbawienia wolności”;
  - b) w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;
  - c) w § 3 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
- 44) w art. 120 skreśla się wyrazy „, karze 25 lat pozbawienia wolności”;
- 45) w art. 122 w § 1 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;
- 46) w art. 123:
- a) w § 1 skreśla się wyrazy „, karze 25 lat pozbawienia wolności”;
  - b) w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;
- 47) w art. 124 w § 1 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
- 48) w art. 125 w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
- 49) w art. 126c w § 1 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
- 50) w art. 127:
- a) w § 1 skreśla się wyrazy „, karze 25 lat pozbawienia wolności”;
  - b) w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;

- 51) w art. 128 w § 1 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
- 52) w art. 130:
- w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
  - w § 4 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;
- 53) w art. 134 skreśla się wyrazy „, , karze 25 lat pozbawienia wolności”;
- 54) w art. 140 w § 2 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;
- 55) w art. 148:
- w § 1 wyrazy „od lat 8, karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 10”;
  - w § 2 wyrazy „od lat 12, karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 15”;
  - dodaje się § 5 w brzmieniu:  
„§ 5. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w § 1, 2 lub 3, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;
- 56) po art. 148 dodaje się art. 148a w brzmieniu:
- „Art. 148a. § 1. Kto przyjmuje zlecenie zabójstwa człowieka w zamian za udzieloną lub obiecaną korzyść majątkową lub osobistą,  
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.
- § 2. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1, kto przed wszczęciem postępowania karnego ujawnił wobec organu powołanego do ścigania przestępstw osobę lub osoby zlecające zabójstwo oraz istotne okoliczności popełnionego czynu.”;
- 57) w art. 154 w § 2 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;
- 58) w art. 156:
- w § 1 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
  - w § 3 wyrazy „od lat 5, karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „na czas nie krótszy od lat 5”;
- 59) w art. 158:
- w § 1 wyrazy „do lat 3” zastępuje się wyrazami „od 3 miesięcy do lat 5”;
  - w § 2 wyrazy „od 6 miesięcy do lat 8” zastępuje się wyrazami „od roku do lat 10”;
  - w § 3 wyrazy „od roku do lat 10” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;
- 60) w art. 161:
- § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Kto, wiedząc, że jest zarażony wirusem HIV lub dotknięty chorobą weneryczną lub zakaźną, ciężką chorobą nieuleczalną lub realnie zagrażającą życiu, naraża bezpośrednio inną osobę na zarażenie tym wirusem lub taką chorobą,  
podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;
  - uchyla się § 2,
  - § 3 i 4 otrzymują brzmienie:  
„§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 naraża na zarażenie wiele osób,  
podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;
- 61) w art. 163 w § 3 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;
- 62) w art. 165 w § 3 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;
- 63) w art. 165a w § 1 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;

- 64) w art. 166:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto, stosując podstęp albo gwałt na osobie lub groźbę bezpośredniego użycia takiego gwałtu, przejmuje kontrolę nad statkiem wodnym lub powietrznym albo nad publicznym środkiem transportu lądowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”,
  - b) w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”,
  - c) w § 3 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;
- 65) w art. 167 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Kto umieszcza na statku wodnym lub powietrznym albo w publicznym środku transportu lądowego urządzenie lub substancję zagrażającą bezpieczeństwu osób lub mieniu znacznej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;
- 66) w art. 173 w § 3 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;
- 67) w art. 178:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo określone w art. 173 § 1 lub 2, art. 174 lub art. 177 § 1 znajdując się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia lub spożywał alkohol lub zażywał środek odurzający po popełnieniu czynu określonego w art. 173 § 1 lub 2, art. 174 lub art. 177 § 1, a przed poddaniem go przez uprawniony organ badaniu w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub obecności środka odurzającego, sąd orzeka karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisanie sprawcy przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę do górnej granicy tego zagrożenia zwiększonego o połowę.”,
  - b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo określone w art. 173 § 3 lub 4 lub art. 177 § 2, w warunkach określonych w § 1 lub którego dotyczy wskazana w tym przepisie okoliczność, sąd orzeka karę pozbawienia wolności w wysokości nie niższej niż:

    - 1) 3 lata, jeżeli następstwem wypadku jest ciężki uszczerbek na zdrowiu innej osoby albo następstwem katastrofy jest ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób,
    - 2) 5 lat, jeżeli następstwem wypadku albo katastrofy jest śmierć człowieka – do dwukrotności górnej granicy ustawowego zagrożenia.”,
  - c) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W razie skazania, o którym mowa w § 1 lub 1a, sąd orzeka przepadek, o którym mowa w art. 44b.”;
- 68) w art. 178a:
- a) w § 1 wyrazy „grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2” zastępuje się wyrazami „karze pozbawienia wolności do lat 3”,
  - b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173, art. 174, art. 177 lub art. 355 § 2 popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub dopuścił się czynu określonego w § 1 w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”,
  - c) dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Sąd orzeka przepadek, o którym mowa w art. 44b, w razie popełnienia przestępstwa określonego w § 1 lub 4, chyba że zawartość alkoholu w organizmie sprawcy przestępstwa określonego w § 1 była niższa niż 1,5 promila we krwi lub 0,75 mg/dm<sup>3</sup> w wydychanym powietrzu albo nie prowadziła do takiego stężenia. Sąd może odstąpić od orzeczenia przepadku, jeżeli zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami.”;

- 69) w art. 185 w § 3 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;
- 70) w art. 189:
- a) w § 2a wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”,
  - b) w § 3 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;
- 71) w art. 189a w § 1 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
- 72) w art. 190 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub na szkodę osoby dla niej najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w osobie, do której została skierowana lub której dotyczy, uzasadnioną obawę, że będzie spełniona,
- podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;
- 73) art. 190a otrzymuje brzmienie:
- „Art. 190a. § 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby dla niej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność,
- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
- § 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek, inne jej dane osobowe lub inne dane, za pomocą których jest ona publicznie identyfikowana, przez co wyrządza jej szkodę majątkową lub osobistą.
- § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.
- § 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;
- 74) w art. 191:
- a) § 1 i 1a otrzymują brzmienie:
- „§ 1. Kto, stosując przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną, zmusza ją lub inną osobę do określonego działania, zaniechania lub znoszenia,
- podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
- § 1a. Tej samej karze podlega, kto w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia stosuje przemoc innego rodzaju uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający innej osobie korzystanie z zajmowanego lokalu mieszkalnego.”;
- b) § 3 otrzymuje brzmienie:
- „§ 3. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;
- 75) w art. 193 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:
- „§ 2. Ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;
- 76) w art. 197:
- a) w § 1 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”,
  - b) w § 3:
    - uchyla się pkt 2,
    - dodaje się pkt 4–6 w brzmieniu:
      - „4) posługując się bronią palną, nożem lub innym podobnie niebezpiecznym przedmiotem lub środkiem obezwładniającym albo działając w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu,
      - 5) wobec kobiety ciężarnej,
      - 6) utrwalając obraz lub dźwięk z przebiegu czynu,”
    - wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”,

c) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli sprawca dopuszcza się zgwałcenia wobec małoletniego poniżej lat 15 lub sprawca czynu określonego w § 1–3 działa ze szczególnym okrucieństwem lub następstwem tego czynu jest ciężki uszczerbek na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 5 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.”;

d) dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1–4 jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.”;

77) w art. 200:

a) w § 1 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;

b) dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Skazując sprawcę, który popełnił przestępstwo określone w § 1, 3 lub 4 wobec małoletniego poniżej lat 15, który w chwili czynu pozostawał w stosunku zależności od sprawcy, w szczególności pod jego pieczę, lub z wykorzystaniem krytycznego położenia małoletniego poniżej lat 15, sąd orzeka karę pozbawienia wolności przewidzianą za przypisane sprawcy przestępstwo w wysokości od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę.”;

78) w art. 200a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 197 § 4 lub art. 200, jak również produkowania lub utrwalania treści pornograficznych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej nawiązuje kontakt z małoletnim poniżej lat 15, zmiierzając, za pomocą wprowadzenia go w błąd, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania sytuacji albo przy użyciu groźby bezprawnej, do spotkania z nim, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;

79) w art. 202 w § 3 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;

80) art. 203 otrzymuje brzmienie:

„Art. 203. § 1. Kto, wykorzystując stosunek zależności lub krytyczne położenie, doprowadza inną osobę do uprawiania prostytucji, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.  
§ 2. Kto, przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do uprawiania prostytucji, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

81) w art. 207 w § 3 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;

82) w art. 210 w § 2 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;

83) w art. 223 w § 2 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;

84) w art. 224a w § 2 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;

85) w art. 228:

a) w § 5 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;

b) po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową wielkiej wartości albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”;

c) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Karom określonym w § 1–5a podlega odpowiednio także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę lub takiej korzyści żąda, albo uzależnia wykonanie czynności służbowej od jej otrzymania.”;

- 86) w art. 229:
- a) w § 4 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”,
  - b) po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:  
„§ 4a. Kto osobie pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji, udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej wielkiej wartości,  
podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”,
  - c) § 5 otrzymuje brzmienie:  
„§ 5. Karom określonym w § 1–4a podlega odpowiednio także ten, kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, w związku z pełnieniem tej funkcji.”;
- 87) w art. 230 § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Kto, w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, podejmuje się pośrednictwa w załatwieniu sprawy, powołując się na wpływy, wywołując u innej osoby przekonanie o istnieniu wpływów, wykorzystując takie przekonanie lub utwierdzając ją w przekonaniu o istnieniu wpływów w:
- 1) instytucji państwowej lub samorządowej,
  - 2) organizacji krajowej lub międzynarodowej,
  - 3) krajowej lub zagranicznej jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi,
  - 4) przedsiębiorstwie państwowym,
  - 5) spółce handlowej z udziałem Skarbu Państwa, samorządu terytorialnego lub państwowej osoby prawnej,
- podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;
- 88) w art. 230a § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Kto udziela albo obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w podmiocie wskazanym w art. 230 § 1, polegające na bezprawnym wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję publiczną, w związku z pełnieniem tej funkcji,  
podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;
- 89) w art. 234 wyrazy „grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2” zastępuje się wyrazami „karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”;
- 90) w art. 235 wyrazy „do lat 3” zastępuje się wyrazami „od 3 miesięcy do lat 5”;
- 91) w art. 239 § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Kto utrudnia lub udaremnia postępowanie karne, pomagając sprawcy przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego uniknąć odpowiedzialności karnej, w szczególności kto sprawcę ukrywa, tworzy fałszywe dowody, zacierając ślady przestępstwa, w tym i przestępstwa skarbowego, albo odbywa za skazanego karę,  
podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;
- 92) w art. 240 § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, art. 118a, art. 120–124, art. 127, art. 128, art. 130, art. 134, art. 140, art. 148, art. 148a, art. 156, art. 163, art. 166, art. 189, art. 197 § 3–5, art. 198, art. 200, art. 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw,  
podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;
- 93) w art. 241 dodaje się § 3 w brzmieniu:  
„§ 3. Karze określonej w § 1 podlega, kto bez zezwolenia rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania prowadzonego na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.”;
- 94) po art. 244b dodaje się art. 244c w brzmieniu:  
„Art. 244c. § 1. Kto uchyla się od wykonania orzeczonego przez sąd na rzecz pokrzywdzonego lub osoby dla niego najbliższej, za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę albo nawiązki,  
podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1, który wykonał w całości orzeczone wobec niego środki kompensacyjny nie później niż przed upływem 30 dni od dnia pierwszego przesłuchania w charakterze podejrzanego.

§ 3. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 następuje na wniosek pokrzywdzonego.”;

95) w art. 252:

a) w § 1 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;

b) w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;

96) w art. 256:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto publicznie propaguje nazistowski, komunistyczny, faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”;

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Tej samej karze podlega, kto publicznie propaguje ideologię nazistowską, komunistyczną, faszystowską lub ideologię nawołującą do użycia przemocy w celu wpływania na życie polityczne lub społeczne.”;

c) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Karze określonej w § 1 podlega, kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza, nabywa, zbywa, oferuje, przechowuje, posiada, prezentuje, przewozi lub przesyła druk, nagranie lub inny przedmiot, zawierające treść określoną w § 1 lub 1a albo będące nośnikiem symboliki nazistowskiej, komunistycznej, faszystowskiej lub innej totalitarnej, użytej w sposób służący propagowaniu treści określonej w § 1 lub 1a.”;

97) w art. 258:

a) w § 1 wyrazy „od 3 miesięcy do lat 5” zastępuje się wyrazami „od 6 miesięcy do lat 8”;

b) w § 2 wyrazy „od 6 miesięcy do lat 8” zastępuje się wyrazami „od roku do lat 10”;

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Kto grupę albo związek określone w § 1, w tym mające charakter zbrojny, zakłada lub taką grupą albo związkiem kieruje,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.”;

d) w § 4 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;

98) w art. 264 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Karze określonej w § 3 podlega ten, kto organizuje innym osobom przekraczanie wbrew przepisom granicy innego państwa, jeżeli obowiązek ścigania takiego czynu wynika z ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej.”;

99) w art. 270 w § 1 wyrazy „grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5” zastępuje się wyrazami „karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”;

100) w art. 270a w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;

101) w art. 271a w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;

102) w art. 277a w § 1 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;

103) w art. 278:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Tej samej karze podlega, kto zabiera w celu przywłaszczenia cudzą kartę uprawniającą do podjęcia pieniędzy z automatu bankowego.”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w § 1, 1a lub 2

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.”;

c) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Kto dopuszcza się kradzieży szczególnie zuchwałej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”;

d) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Przepisy § 1, 3, 3a i 4 stosuje się odpowiednio do kradzieży energii.”;

104) uchyla się art. 278a;

105) w art. 280:

a) w § 1 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”;

b) w § 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;

106) art. 282 i art. 283 otrzymują brzmienie:

„Art. 282. § 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przemocą, groźbą zamachu na życie lub zdrowie albo gwałtownego zamachu na mienie, doprowadza inną osobę do rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym albo do zaprzestania lub ograniczenia działalności gospodarczej,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, groźbą rozcłoszenia dotyczącej innej osoby lub osoby dla niej najbliższej wiadomości uwłaczającej czci lub istotnie naruszającej prywatność lub zarzutu, który może poniżyć w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, doprowadza inną osobę do rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym albo do zaprzestania lub ograniczenia działalności gospodarczej.

Art. 283. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w art. 279 § 1, art. 280 § 1, art. 281 lub art. 282, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

107) w art. 294:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1, 1a, 2, 3a lub 5, art. 284 § 1 lub 2, art. 285 § 1, art. 286 § 1 lub 2, art. 287 § 1, art. 288 § 1 lub 3, art. 290 § 1 lub w art. 291 § 1, w stosunku do mienia znacznej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.”;

b) dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1, 1a, 2, 3a lub 5, art. 279 § 1, art. 280 § 1, art. 281, art. 282, art. 284 § 1 lub 2, art. 285 § 1, art. 286 § 1 lub 2, art. 287 § 1, art. 288 § 1 lub 3, art. 290 § 1 lub w art. 291 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 4. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1, 1a, 2, 3a lub 5, art. 279 § 1, art. 280, art. 281, art. 282, art. 284 § 1 lub 2, art. 285 § 1, art. 286 § 1 lub 2, art. 287 § 1, art. 288 § 1 lub 3, art. 290 § 1 lub w art. 291 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.”;

108) w art. 296 § 4a otrzymuje brzmienie:

„§ 4a. Jeżeli pokrzywdzonym nie jest Skarb Państwa, ściganie przestępstwa określonego w § 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego, współnika, akcjonariusza lub udziałowca pokrzywdzonej spółki lub członka pokrzywdzonej spółdzielni.”;

109) art. 305 otrzymuje brzmienie:

„Art. 305. § 1. Kto utrudnia lub udaremnia przetarg albo postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, działając na szkodę właściciela mienia, osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest dokonywany bądź która prowadzi postępowanie, albo na szkodę interesu publicznego,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.



§ 2. Kto, w celu wywarcia bezprawnego wpływu na wynik trwającego lub przygotowywanego przetargu lub postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wchodzi w porozumienie z inną osobą, przekazuje lub rozpowszechnia informacje lub przemilcza istotne okoliczności, działając na szkodę właściciela mienia, osoby lub instytucji, na rzecz której przetarg jest lub ma być dokonywany bądź która prowadzi lub ma prowadzić postępowanie, albo na szkodę interesu publicznego,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub 2 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 4. Przepisy § 1–3 stosuje się odpowiednio do aukcji.

§ 5. Ściganie przestępstwa określonego w § 1–4 następuje na wniosek pokrzywdzonego, chyba że pokrzywdzonym jest Skarb Państwa lub przedmiot przetargu, aukcji lub zamówienia publicznego jest co najmniej w części finansowany ze środków publicznych.”;

110) po art. 306a dodaje się art. 306b i art. 306c w brzmieniu:

„Art. 306b. § 1. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1 lub 4, art. 299 § 1, 2, 5 lub 6 lub w art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż pięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości lub powodując szkodę w rozmiarach odpowiadających takiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 2. Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 296 § 1 lub 2, art. 296a § 1 lub 4, art. 299 § 1, 2, 5 lub 6 lub w art. 303 § 1, w stosunku do mienia o wartości większej niż dziesięciokrotność kwoty określającej mienie wielkiej wartości lub powodując szkodę w rozmiarach odpowiadających takiej wartości,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 5 do 25.

Art. 306c. § 1. Kto dokonuje zaboru tablicy rejestracyjnej pojazdu mechanicznego, umożliwiając dopuszczenie tego pojazdu do ruchu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, albo w celu użycia za autentyczną tablicę rejestracyjną pojazdu mechanicznego podrabia lub przerabia,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto używa tablicy rejestracyjnej pojazdu mechanicznego nieprzypisanej do pojazdu, na którym ją umieszczono, albo używa jako autentycznej podrobionej lub przerobionej tablicy rejestracyjnej pojazdu mechanicznego.”;

111) w art. 307 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 296, art. 299–305 lub w art. 306b, który dobrowolnie naprawił szkodę w całości, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”;

112) art. 309 otrzymuje brzmienie:

„Art. 309. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 296 § 3, art. 297, art. 299 lub w art. 306b sąd może wymierzyć obok kary pozbawienia wolności grzywnę w wysokości do 3000 stawek dziennych.”;

113) w art. 310 w § 1 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 5 albo karze 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 5 do 25”;

114) w art. 324 w § 1 uchyla się pkt 3;

115) uchyla się art. 327 i art. 328;

116) w art. 352 w § 3 wyrazy „od lat 2 do 12” zastępuje się wyrazami „od lat 2 do 15”.

**Art. 2.** W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.<sup>2)</sup>) w art. 1025 w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) należności za pracę za okres 3 miesięcy do wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach, renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, należności zasądzone na rzecz pokrzywdzonego lub osób wykonujących prawa pokrzywdzonego w postępowaniu karnym i koszty zwykłego pogrzebu dłużnika;”.

<sup>2)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339 i 2436.

**Art. 3.** W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479, 1301, 1692, 1967, 2127 i 2180) w art. 115 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przy podziale kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości lub egzekucji przejętej po wystąpieniu zbiegu egzekucji administracyjnej z sądową, po kosztach egzekucyjnych i kosztach upomnienia powstałych w egzekucji należności pieniężnej innej niż należność celna zaspokaja się należności za pracę za okres 3 miesięcy do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w odrębnych przepisach, renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci, należności zasądzone na rzecz pokrzywdzonego lub osób wykonujących prawa pokrzywdzonego w postępowaniu karnym oraz koszty zwykłego pogrzebu zobowiązanego, a po należnościach zabezpieczonych hipoteką morską, przywilejem na statku morskim, hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym i zastawem skarbowym albo korzystających z ustawowego pierwszeństwa oraz prawach, które ciążyły na nieruchomości przed dokonaniem w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji lub przed złożeniem do zbioru dokumentów wniosku o dokonanie takiego wpisu – należności za pracę niezaspokojone w kolejności wcześniejszej.”.

**Art. 4.** W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311 i 2581) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 65a otrzymuje brzmienie:

„Art. 65a. Kto, nie stosując się do poleceń określonego zachowania się wydawanych na podstawie prawa przez funkcjonariusza Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej lub innego organu ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego, umyślnie uniemożliwia lub istotnie utrudnia wykonanie czynności służbowej,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”;

2) w art. 107 skreśla się wyrazy „do 1500 złotych”;

3) w art. 107a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto, włączając się bez uprawnienia w transmisję danych prowadzoną przy użyciu systemu teleinformatycznego, umyślnie udaremnia lub utrudnia użytkownikowi tego systemu przekazywanie lub odbiór informacji,

podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 złotych.”;

4) w art. 116:

a) w § 1 wyrazy „nie przestrzega zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków określonych w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi lub w przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej albo nie przestrzega decyzji wydanych na podstawie tych przepisów przez organy inspekcji sanitarnej,” zastępuje się wyrazami „nie przestrzega zakazu, nakazu, ograniczenia lub obowiązku, określonego w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi lub w przepisach o Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub nie przestrzega decyzji wydanej na podstawie tych przepisów przez organy inspekcji sanitarnej,”,

b) § 1a i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1a. Kto nie przestrzega zakazu, nakazu, ograniczenia lub obowiązku, określonego w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,

podlega karze grzywny albo karze nagany.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto, sprawując pieczę nad osobą małoletnią lub bezradną, nie dopełnia obowiązku spowodowania, aby osoba ta zastosowała się do zakazu, nakazu, ograniczenia, obowiązku lub decyzji, o których mowa w § 1 i 1a.”;

5) w art. 119 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą, jeżeli jej wartość nie przekracza 800 złotych, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”;

6) w art. 120 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto w celu przywłaszczenia dopuszcza się wyrębu drzewa w lesie albo kradnie lub przywłaszcza sobie z lasu drzewo wyrąbane lub powalone, jeżeli wartość drzewa nie przekracza 800 złotych,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”;

7) w art. 122 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Kto nabywa mienie, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży lub z przywłaszczenia, lub pomaga do jego zbycia albo w celu osiągnięcia korzyści majątkowej mienie to przyjmuje lub pomaga do jego ukrycia, jeżeli wartość mienia nie przekracza 800 złotych,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

§ 2. Kto nabywa mienie, o którym na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać, że zostało uzyskane za pomocą kradzieży lub przywłaszczenia, lub pomaga do jego zbycia albo w celu osiągnięcia korzyści majątkowej mienie to przyjmuje lub pomaga do jego ukrycia, jeżeli wartość mienia nie przekracza 800 złotych,

podlega karze grzywny albo karze nagany.”;

8) w art. 124 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto cudzą rzecz umyślnie niszczy, uszkadza lub czyni niezdatną do użytku, jeżeli szkoda nie przekracza 800 złotych,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.”.

**Art. 5.** W ustawie z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. poz. 223, z 1995 r. poz. 443, z 2003 r. poz. 2272, z 2011 r. poz. 1431, z 2013 r. poz. 1247 oraz z 2022 r. poz. 655) w art. 2 w ust. 1:

1) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) do 15 lat – 600 zł.”;

2) dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) powyżej 15 lat – 1000 zł.”.

**Art. 6.** W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.<sup>3)</sup>) w art. 19 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „art. 228 § 1 i 3–5” zastępuje się wyrazami „art. 228 § 1 i 3–6”.

**Art. 7.** W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, 1115 i 1855) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9e w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „art. 264 § 2 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 264 § 2–4”;

2) w art. 9f w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „art. 264 § 2 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 264 § 2–4”.

**Art. 8.** W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2487) w art. 11n w ust. 1 wyrazy „art. 228 § 1 i 3–5” zastępuje się wyrazami „art. 228 § 1 i 3–6”.

**Art. 9.** W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855 i 2582) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. W sprawie o przestępstwo z art. 190 § 1 Kodeksu karnego można wszcząć i prowadzić postępowanie pomimo niezłożenia wniosku o ściganie, jeżeli zachodzi duże prawdopodobieństwo, że niezłożenie wniosku wynika z obawy pokrzywdzonego przed odwetem albo jeżeli przemawia za tym interes społeczny. W takim przypadku postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia toczy się z urzędu.”;

2) w art. 25 w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) o występki określone w rozdziałach XVI i XVII oraz w art. 140–142, art. 148 § 4 i 5, art. 148a, art. 149, art. 150 § 1, art. 151–154, art. 158 § 3, art. 163 § 3 i 4, art. 165 § 1, 3 i 4, art. 166 § 1, art. 173 § 3 i 4, art. 185 § 2, art. 189a § 2, art. 210 § 2, art. 211a, art. 252 § 3, art. 258 § 1–3, art. 265 § 1 i 2, art. 269, art. 278 § 1, 2 i 3a w zw. z art. 294 § 1 lub 2, art. 284 § 1 i 2 w zw. z art. 294 § 1 lub 2, art. 286 § 1 w zw. z art. 294 § 1 lub 2, art. 287 § 1 w zw. z art. 294 § 1 lub 2, art. 296 § 3 oraz art. 299 Kodeksu karnego;”;

3) w art. 29 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Apelację lub kasację od wyroku orzekającego karę dożywotniego pozbawienia wolności albo apelację wnoszącą o wymierzenie takiej kary rozpoznaje sąd w składzie pięciu sędziów.”;

<sup>3)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2333, 2447 i 2448 oraz z 2022 r. poz. 655, 1115, 1488 i 1855.

- 4) art. 37 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 37. § 1. Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu lub na wniosek prokuratora przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.
- § 2. Właściwy sąd przekazuje wniosek prokuratora, o którym mowa w § 1, wraz z aktami sprawy, w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania do rozpoznania Sądowi Najwyższemu, przedstawiając własne stanowisko.”;
- 5) w art. 49a dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:
- „§ 2. Pokrzywdzony może aż do zamknięcia przewodu sądowego na rozprawie głównej złożyć wniosek, o którym mowa w art. 41a § 1a Kodeksu karnego.”;
- 6) w art. 55 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Pokrzywdzony, o którym mowa w art. 330 § 2 zdanie trzecie, w terminie miesiąca od doręczenia mu zawiadomienia o postanowieniu prokuratora nadrzędnego o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia, może wnieść akt oskarżenia do sądu, dołączając po jednym odpisie dla każdego oskarżonego oraz dla prokuratora. Przepis art. 488 § 2 stosuje się odpowiednio. Przepisów art. 339 § 3 pkt 3a i art. 396a nie stosuje się.”;
- 7) art. 114 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 114. § 1. Przy składaniu podpisu członek składu orzekającego ma prawo zaznaczyć na orzeczeniu swoje zdanie odrębne. Wzmianka dotycząca zdania odrębnego powinna wskazywać, w jakiej części i w jakim kierunku członek składu orzekającego kwestionuje orzeczenie.
- § 2. Zdanie odrębne może dotyczyć również samego uzasadnienia orzeczenia; wówczas zdanie to, ze wskazaniem daty jego zgłoszenia, zaznacza się przy podpisywaniu uzasadnienia. Przepis § 1 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.
- § 3. Uzasadnienie zdania odrębnego należy sporządzić, jeżeli sporządza się uzasadnienie orzeczenia.
- § 4. Uzasadnienie zdania odrębnego sporządza członek składu orzekającego, który je zgłosił, w terminie przewidzianym dla sporządzenia uzasadnienia orzeczenia, a jeżeli zdanie odrębne dotyczy uzasadnienia orzeczenia – w terminie 7 dni od zgłoszenia zdania odrębnego. Obowiązek sporządzenia uzasadnienia zdania odrębnego nie dotyczy ławnika.
- § 5. Jeżeli ustawa wymaga doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem, doręcza się również uzasadnienie zdania odrębnego. Przepis art. 100 § 7 stosuje się odpowiednio.”;
- 8) w art. 213:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. W postępowaniu należy ustalić tożsamość oskarżonego, jego numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL – numer i nazwę dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz nazwę organu, który wydał dokument, a także wiek oskarżonego, jego stosunki rodzinne i majątkowe, wykształcenie, zawód wyuczony i wykonywany oraz zajmowane stanowisko lub pełnioną funkcję, a także miejsce pracy i źródła dochodu, dane o jego karalności, a w miarę możliwości numer telefonu lub adres poczty elektronicznej umożliwiające kontaktowanie się z oskarżonym oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile został nadany. Odnośnie do oskarżonego będącego funkcjonariuszem publicznym w chwili popełnienia czynu lub w czasie postępowania należy ponadto zebrać dane dotyczące przebiegu służby publicznej, wyróżnień oraz ukarań dyscyplinarnych.”;
- b) § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Jeżeli podejrzany był już prawomocnie skazany, dla ustalenia, czy przestępstwo zostało popełnione w warunkach art. 64 lub art. 64a Kodeksu karnego lub przestępstwo skarbowe – w warunkach art. 37 § 1 pkt 4 Kodeksu karnego skarbowego, dołącza się do akt postępowania odpis lub wyciąg wyroku oraz dane dotyczące odbycia kary. Dokumenty te dołącza się także w sprawach o zbrodnie.”;
- 9) art. 258a otrzymuje brzmienie:
- „Art. 258a. Jeżeli oskarżony uniemożliwia lub utrudnia wykonywanie zastosowanego wobec niego środka zapobiegawczego lub umyślnie naruszył obowiązek lub zakaz związany ze stosowaniem takiego środka, sąd lub prokurator stosuje środek zapobiegawczy gwarantujący skuteczną realizację celów jego stosowania.”;
- 10) w art. 266:
- a) w § 1a dodaje się zdania trzecie i czwarte w brzmieniu:
- „W postępowaniu przygotowawczym przyjęcia przedmiotu poręczenia majątkowego dokonuje prokurator. Oświadczenie w przedmiocie źródła pochodzenia przedmiotu poręczenia majątkowego osoba składająca poręczenie składa pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym należy ją uprzedzić.”;

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Na postanowienie prokuratora o odmowie przyjęcia przedmiotu zastosowanego przez sąd poręczenia majątkowego zażalenie przysługuje podejrzanemu i osobie składającej poręczenie. Zażalenie rozpoznaje sąd wyższego rzędu nad sądem, który zastosował poręczenie majątkowe. Jeżeli poręczenie majątkowe zastosował sąd apelacyjny, zażalenie rozpoznaje ten sąd w składzie trzech sędziów.”;

11) w art. 291 w § 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) niezależnie od tego, czy wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów lub postawiono zarzut w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego – na mieniu, które podlegałyby:

- a) przypadkowi lub zwrotowi na podstawie art. 45a § 1 lub 2 Kodeksu karnego oraz art. 43 § 1 lub 2 lub art. 43a Kodeksu karnego skarbowego,
- b) przypadkowi lub zwrotowi na podstawie art. 44 Kodeksu karnego, jeżeli co do tego mienia na podstawie odrębnych przepisów zastosowano wstrzymanie transakcji lub blokadę rachunku;
- c) przypadkowi pojazdu mechanicznego, o którym mowa w art. 44b Kodeksu karnego.”;

12) w art. 295 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W razie popełnienia przestępstwa za które orzeka się wypadek pojazdu mechanicznego, o którym mowa w art. 44b Kodeksu karnego, Policja dokonuje tymczasowego zajęcia pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę w czasie popełnienia tego przestępstwa.”;

13) w art. 306 w § 1a w pkt 3:

- a) wyrazy „art. 235” zastępuje się wyrazami „art. 235 § 1”;
- b) wyrazy „art. 296–306” zastępuje się wyrazami „art. 296–306c”;

14) w art. 325b w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przewidziane w art. 278 § 3a, art. 279 § 1, art. 286 § 1 i 2 oraz w art. 289 § 2 Kodeksu karnego, jeżeli wartość przedmiotu przestępstwa albo szkoda wyrządzona lub grożąca nie przekracza 200 000 zł.”;

15) w art. 330 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia. Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadrzędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który co najmniej dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 lub 1a, w tym zaskarżył postanowienie utrzymane w mocy przez prokuratora nadrzędnego, może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1 – o czym należy go pouczyć.”;

16) w art. 332 w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wskazanie, że czyn został popełniony w warunkach wymienionych w art. 64, art. 64a lub art. 65 Kodeksu karnego albo art. 37 § 1 Kodeksu karnego skarbowego.”;

17) w art. 338 dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Jeżeli oskarżony nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, przed wydaniem zarządzenia o doręczeniu aktu oskarżenia przez sąd lub referendarz sądowy wzywa tłumacza w celu przełożenia aktu oskarżenia na język obcy. Oskarżonemu doręcza się odpis aktu oskarżenia wraz z tłumaczeniem.”;

18) w art. 387 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd może uwzględnić wniosek o wydanie wyroku skazującego, gdy okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości, a cele postępowania zostaną osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy w całości; uwzględnienie wniosku jest możliwe jedynie wówczas, gdy prokurator wyrazi zgodę, a pokrzywdzony należycie powiadomiony o terminie rozprawy oraz pouczony o możliwości zgłoszenia przez oskarżonego takiego wniosku nie zgłosi sprzeciwu. O treści wniosku należy powiadomić pokrzywdzonego, jeżeli wniosek został złożony przed powiadomieniem go o terminie rozprawy.”;

19) w art. 413 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli zgłoszono zdanie odrębne, wyrok powinien również zawierać wzmiankę, o której mowa w art. 114 § 1.”;

- 20) w art. 418:
- a) § 2 otrzymuje brzmienie:  
„§ 2. Zgłoszenie zdania odrębnego podaje się do wiadomości wraz ze wskazaniem, w jakiej części i w jakim kierunku kwestionuje ono orzeczenie, a za zgodą członka składu orzekającego, który zgłosił to zdanie, także z jego imieniem i nazwiskiem.”;
  - b) dodaje się § 4 w brzmieniu:  
„§ 4. Po podaniu najważniejszych powodów wyroku, o których mowa w § 3, członek składu orzekającego, który zgłosił zdanie odrębne, może podać ustnie najważniejsze powody jego zgłoszenia.”;
- 21) w art. 426 § 2 otrzymuje brzmienie:  
„§ 2. Od wydanego na skutek zażalenia postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, w tym w zakresie zastrzeżenia, o którym mowa w art. 257 § 2, a także od wydanego w toku postępowania odwoławczego postanowienia o przeprowadzeniu obserwacji, zastosowaniu środka zapobiegawczego, nałożeniu kary porządkowej, zawieszeniu postępowania oraz w przedmiocie kosztów procesu, o których po raz pierwszy orzekał sąd odwoławczy, przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego. Jeżeli zaskarżone postanowienie wydał sąd w składzie jednego sędziego, zażalenie rozpoznaje sąd odwoławczy w składzie trzech sędziów, chyba że zażalenie dotyczy postanowienia o nałożeniu kary porządkowej lub w przedmiocie kosztów procesu.”;
- 22) w art. 457 § 2 otrzymuje brzmienie:  
„§ 2. Jeżeli sąd zmienia lub utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uzasadnienie sporządza się na wniosek strony. Przepisy art. 422 i art. 423 stosuje się odpowiednio.”;
- 23) w art. 618f § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Biegłemu i specjaliście niebędącemu funkcjonariuszem organów procesowych powołanym przez sąd lub organ prowadzący postępowanie przygotowawcze przysługuje wynagrodzenie za wykonaną pracę oraz zwrot poniesionych przez nich wydatków w zakresie, w jakim bezpośrednio dotyczyły one konkretnej opinii i były niezbędne dla jej wydania.”.
- Art. 10.** W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.<sup>4)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 43a w § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:  
„1) karze – przepisy te stosuje się również do środków karnych i zabezpieczających oraz elektronicznej kontroli miejsca pobytu orzeczonej w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 153a § 1 lub 2,”;
  - 2) art. 43c otrzymuje brzmienie:  
„Art. 43c. § 1. Karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego wykonuje się jako dozór stacjonarny. Środki karne i zabezpieczające w systemie dozoru elektronicznego wykonuje się jako dozór zbliżeniowy lub mobilny. Elektroniczną kontrolę miejsca pobytu orzeczoną w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności wykonuje się jako dozór mobilny.  
§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób oraz szczegółowe warunki wykonywania kar, środków karnych i środków zabezpieczających w systemie dozoru elektronicznego oraz elektronicznej kontroli miejsca pobytu orzeczonej w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 153a § 1 lub 2, w tym zakres niezbędnej dokumentacji, mając na uwadze konieczność zapewnienia kontroli i oceny zachowania osób, wobec których orzeczono te kary, środki karne, środki zabezpieczające lub tę przerwę.”;
  - 3) w art. 43e dodaje się § 4 w brzmieniu:  
„§ 4. W sprawach związanych z wykonywaniem dozoru mobilnego orzeczonego w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności właściwy jest sąd penitencjarny, w którego okręgu będzie przebywał skazany.”;
  - 4) w art. 43i § 4 otrzymuje brzmienie:  
„§ 4. Przepisy § 1–3 nie mają zastosowania do postępowania w przedmiocie udzielenia zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego oraz udzielenia przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności.”;
  - 5) w art. 43k w § 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:  
„Po uzyskaniu od podmiotu dozoru informacji, że możliwe jest niezwłoczne rozpoczęcie wykonywania środka karnego lub środka zabezpieczającego w systemie dozoru elektronicznego, sąd wydaje postanowienie o rozpoczęciu dozoru elektronicznego, w którym:”;

<sup>4)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 472, 1236 i 2054 oraz z 2022 r. poz. 22, 655 i 1855.

- 6) po art. 43k dodaje się art. 43ka w brzmieniu:

„Art. 43ka. § 1. Przed orzeczeniem wobec skazanego elektronicznej kontroli miejsca pobytu w związku z przerwą w wykonaniu kary pozbawienia wolności sąd penitencjarny ustala, czy na przeszkodzie zastosowaniu takiej kontroli nie stoją warunki techniczne. W tym celu sąd żąda nadesłania informacji od podmiotu dozoruującego.

§ 2. W postanowieniu o udzieleniu skazanemu przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności z zastosowaniem elektronicznej kontroli miejsca pobytu skazanego sąd penitencjarny:

- 1) wyznacza termin i określa sposób zgłoszenia przez skazanego podmiotowi dozoruującemu gotowości do zainstalowania środków technicznych;
- 2) określa, jakie środki techniczne mają zostać zainstalowane.

§ 3. Przepisy art. 43k § 2, 4 i 6–8 stosuje się odpowiednio.”;

- 7) w art. 43la w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą jednego roku i 6 miesięcy, a nie zachodzą warunki przewidziane w art. 64 § 2 lub art. 64a Kodeksu karnego;”;

- 8) w art. 88 w § 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności albo na karę pozbawienia wolności w wymiarze 25 lat lub wyższym;”;

- 9) w art. 110 w § 2b pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) skazanego określonego w art. 64 § 1 lub 2, art. 64a oraz art. 65 Kodeksu karnego;”;

- 10) w art. 139 § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Przyznanie nagrody wymienionej w art. 138 § 1 pkt 7 lub 8 skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności w wymiarze 25 lat lub wyższym albo karę dożywotniego pozbawienia wolności, w zakładzie karnym typu zamkniętego, wymaga zgody sędziego penitencjarnego.”;

- 11) w art. 151 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd może odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze do roku, jeżeli liczba osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych przekracza w skali kraju ogólną pojemność tych zakładów. Odroczenia nie udziela się skazanym, którzy dopuścili się przestępstwa z zastosowaniem przemocy lub groźby jej użycia, skazanym określonym w art. 64 § 1 lub 2, art. 64a lub art. 65 Kodeksu karnego, a także skazanym za przestępstwa określone w art. 197–203 Kodeksu karnego popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych.”;

- 12) dotychczasowy art. 153a oznacza się jako art. 153b i po art. 153 dodaje się art. 153a w brzmieniu:

„Art. 153a. § 1. Udzielając przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności skazanemu, wobec którego administracja zakładu karnego sporządziła negatywną prognozę kryminologiczno-społeczną, sąd penitencjarny może orzec wobec tego skazanego elektroniczną kontrolę miejsca pobytu.

§ 2. Wobec skazanego za przestępstwo określone w art. 197–200 Kodeksu karnego, popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych oraz wobec sprawcy określonego w art. 64 § 2, art. 64a lub art. 65 Kodeksu karnego, który został skazany za przestępstwo z użyciem przemocy lub groźby jej użycia, a także wobec skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności, niezależnie od treści sporządzonej prognozy kryminologiczno-społecznej, orzeczenie elektronicznej kontroli miejsca pobytu jest obowiązkowe.

§ 3. Sąd penitencjarny może odstąpić od orzeczenia elektronicznej kontroli miejsca pobytu, o której mowa w § 2, w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami.

§ 4. Elektronicznej kontroli miejsca pobytu nie orzeka się, jeżeli nie pozwalają na to warunki techniczne, o których mowa w art. 43h § 1.

§ 5. Sąd penitencjarny może uchylić elektroniczną kontrolę miejsca pobytu nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od udzielenia przerwy, jeżeli dalsze stosowanie takiej kontroli jest niecelowe. Wobec skazanego, o którym mowa w § 2, uchylenie elektronicznej kontroli miejsca pobytu może nastąpić w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy od udzielenia przerwy.

§ 6. Elektroniczna kontrola miejsca pobytu ustaje najpóźniej z chwilą osadzenia skazanego po upływie okresu przerwy.”;

13) w art. 156 po § 2 dodaje się § 2a i 2b w brzmieniu:

„§ 2a. Sąd penitencjarny odwołuje przerwę w wykonaniu kary pozbawienia wolności, jeżeli skazany, wobec którego orzeczono elektroniczną kontrolę miejsca pobytu, nie zachowa wyznaczonego terminu do zgłoszenia podmiotowi dozoru gotowości, o której mowa w art. 43m § 1, albo uchyla się od niezwłocznego założenia przez podmiot dozoru nadajnika lub od wykonania innych obowiązków związanych z dozorem elektronicznym.

§ 2b. Sąd penitencjarny może odstąpić od odwołania przerwy, o którym mowa w § 2a, w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami.”;

14) w art. 159 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Warunkowo zwolnionego sąd penitencjarny może w okresie próby oddać pod dozór kuratora sądowego, osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, organizacji lub instytucji, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym, oraz nałożyć na niego obowiązki określone w art. 72 § 1 Kodeksu karnego, a jeżeli szkoda wyrządzona przestępstwem, za które skazany odbywa karę, nie została naprawiona, orzec obowiązek określony w art. 72 § 2 Kodeksu karnego. Wobec skazanego za przestępstwo określone w art. 197–203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego, sprawcy określonego w art. 64 § 1 lub 2 lub art. 64a Kodeksu karnego, a także wobec skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności oddanie pod dozór jest obowiązkowe.”;

15) w art. 161 § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Jeżeli orzeczona kara lub suma kar nie przekracza 5 lat pozbawienia wolności, wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem 6 miesięcy od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.

§ 4. Jeżeli orzeczona kara lub suma kar przekracza 5 lat pozbawienia wolności, wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem roku od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.”;

16) w art. 169b w § 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) skazanych określonych w art. 64 § 1 i 2 i art. 64a Kodeksu karnego;”;

17) w art. 173 w § 3 wyrazy „art. 156 § 1 i 2” zastępuje się wyrazami „art. 156 § 1–2a”;

18) w art. 178a skreśla się wyrazy „i art. 75a § 1 i 5”.

**Art. 11.** W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks karny (Dz. U. poz. 554 i 1083, z 1998 r. poz. 715, z 2009 r. poz. 1149 i 1589 oraz z 2010 r. poz. 626) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Kto powoduje oddanie osoby w stan niewolnictwa lub utrzymuje ją w tym stanie albo uprawia handel niewolnikami,

podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.”.

**Art. 12.** W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, 1002, 1768, 1783 i 2589) w art. 44 w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) do czasu przybycia na miejsce wypadku Policji i poddania go badaniu w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu lub obecności środka działającego podobnie do alkoholu powstrzymać się od spożywania alkoholu i środków działających podobnie do alkoholu;”.

**Art. 13.** W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2022 r. poz. 859 i 1301) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 w § 2 wyrazy „art. 86 § 1a, 2 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 86 § 2 i 3”;

2) w art. 39 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie skazania za zbiegające się przestępstwo skarbowe i przestępstwo określone w innej ustawie karnej, sąd wymierza karę łączną na zasadach określonych w Kodeksie karnym.”.

**Art. 14.** W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1214 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1488) w art. 31 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „art. 228 § 1 i 3–5” zastępuje się wyrazami „art. 228 § 1 i 3–6”.

**Art. 15.** W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2020 r. poz. 358, z 2021 r. poz. 1177 oraz z 2022 r. poz. 1488 i 1726) w art. 16 w ust. 1 w pkt 1 w lit. a wyrazy „art. 297–306” zastępuje się wyrazami „art. 297–306c”.



**Art. 16.** W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.<sup>5)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 53 w ust. 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
- 2) w art. 55 w ust. 3 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”;
- 3) w art. 59 w ust. 2 wyrazy „na czas nie krótszy od lat 3” zastępuje się wyrazami „od lat 3 do 20”.

**Art. 17.** W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396) uchyla się art. 16 i art. 17.

**Art. 18.** W ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152 oraz z 2022 r. poz. 1700 i 1933) w art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W Rejestrze publicznym gromadzi się, z zastrzeżeniem art. 9 ust. 4, dane o osobach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, jeśli w kwalifikacji prawnej przyjętej w orzeczeniu powołano art. 197 § 3 pkt 2, pkt 4–6, § 4 lub 5 Kodeksu karnego, art. 197 § 1, 2, 3 lub 4 w zbiegu z art. 156 § 1 Kodeksu karnego, art. 148 § 2 pkt 2 w zbiegu z art. 197 § 1, 2, 3 lub 4 Kodeksu karnego, lub które popełniły przestępstwo, o którym mowa w art. 2, będąc uprzednio skazanymi na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo, o którym mowa w art. 2, jeżeli którekolwiek z tych przestępstw zostało popełnione na szkodę małoletniego.”

**Art. 19.** W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 575, 1728 i 2333 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1115) w art. 42 w ust. 1 w pkt 1 po wyrazach „art. 148,” dodaje się wyrazy „art. 148a,”.

**Art. 20.** W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1904 oraz z 2022 r. poz. 480, 1259 i 2280) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Sąd Najwyższy niezwłocznie publikuje wydane przez siebie orzeczenie, a po sporządzeniu jego uzasadnienia – również uzasadnienie orzeczenia, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Sądu Najwyższego. Z orzeczeniem lub jego uzasadnieniem publikuje się również zgłoszone zdanie odrębne wraz z jego uzasadnieniem.”

**Art. 21.** W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.<sup>6)</sup>) w art. 72:

- 1) w pkt 3 wyrazy „od lat 8 do lat 15 albo karę 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 8 do lat 25”;
- 2) w pkt 4 wyrazy „od lat 10 do lat 15 albo karę 25 lat pozbawienia wolności” zastępuje się wyrazami „od lat 10 do lat 25”.

**Art. 22.** Kara, o której mowa w art. 32 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, orzeczona przed lub po wejściu w życie niniejszej ustawy, od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stanowi karę, o której mowa w art. 32 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w wymiarze 25 lat pozbawienia wolności.

**Art. 23.** W sprawach, w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy kara pozbawienia wolności nie została wykonana, do osób warunkowo zwolnionych oraz osób odbywających karę pozbawienia wolności stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 o warunkowym zwolnieniu w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

**Art. 24.** 1. Przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

**Art. 25.** Do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 o przedawnieniu w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, chyba że termin przedawnienia już upłynął.

**Art. 26.** 1. Przepis art. 75a ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się do spraw, w których postanowienie, chociażby nieprawomocne, o zamianie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na karę ograniczenia wolności albo grzywnę zostało wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. W wypadku zamiany kary pozbawienia wolności na karę ograniczenia wolności albo na grzywnę na podstawie art. 75a ustawy zmienianej w art. 1, zatarcie skazania następuje z upływem okresów wskazanych w art. 107 § 4 i 4a tej ustawy.

<sup>5)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, 764, 1700, 1812 i 1855.

<sup>6)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 682, 683, 684, 830, 930, 1002, 1087, 1383, 1561, 1692, 1733 i 2185.

**Art. 27.** 1. Do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepis art. 191 § 3 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisu art. 193 § 2 ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się.

**Art. 28.** 1. Przepis art. 12 § 4 ustawy zmienianej w art. 9 stosuje się do przestępstw popełnionych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy art. 55 § 1 oraz art. 330 § 2 ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu dotychczasowym stosuje się w sprawach, w których postanowienie prokuratora nadzrędnego o utrzymaniu w mocy postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania przygotowawczego zostało wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Do zdań odrębnych do orzeczeń wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w sprawach o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu dotychczasowym.

4. Przepisy art. 213 ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się w sprawach, w których postępowanie karne zostało wszczęte po wejściu w życie niniejszej ustawy.

5. Przepisy art. 266 ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu dotychczasowym stosuje się do poręczeń majątkowych, których przedmiot przyjęto lub odmówiono jego przyjęcia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

6. Przepis art. 387 § 2 ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu dotychczasowym stosuje się w sprawach, w których otwarcie przewodu sądowego nastąpiło przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

7. W sprawach, w których akt oskarżenia wniesiono przed wejściem w życie niniejszej ustawy, sąd właściwy do rozpoznania sprawy według przepisów dotychczasowych pozostaje właściwy do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w tej sprawie.

**Art. 29.** Przepisy art. 16 i art. 17 ustawy zmienianej w art. 17 stosuje się do spraw, w których wnioski skazanego zostały złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 30.** Do niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 10, z wyłączeniem wszczętych i niezakończonych postępowań w przedmiocie udzielenia przerwy w wykonaniu kary, stosuje się do ich prawomocnego zakończenia przepisy ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym.

**Art. 31.** Do sprawcy czynu, o którym mowa w art. 197 § 3 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, jeżeli czyn ten został popełniony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 18 w brzmieniu dotychczasowym.

**Art. 32.** Przepis art. 8 ustawy zmienianej w art. 20 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

**Art. 33.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 14, 67 lit. c, pkt 68 lit. c oraz art. 9 pkt 11 i 12, które wchodzi w życie po upływie roku od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 10 pkt 1–6, 12, 13 i 17, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*